

Małgorzata Cackowska

orcid.org/0000-0002-6855-4646

e-mail: malgorzata.cackowska@ug.edu.pl

Uniwersytet Gdański

Wprowadzenie

Introduction

Pojęcie kryzysu oznacza trudną, często długotrwałą, dramatyczną sytuację, która niesie za sobą odczuwanie nasilającego się niepokoju przeobrażającego się w lęk, zagrożenie. Utrzymywane głównie w przestrzeni medialnej pojawianie się śmiertelnych konsekwencji kryzysów wojennych, ekologicznych w różnych miejscach świata dalszego i bliższego to codzienność współczesnych dzieci. Najchętniej uchronilibyśmy je przed wszelkim pojawiającym się złem w alternatywnej fikcji, schowali, przeczekali. Tak się jednak nie da, jeśli chcemy traktować dzieci poważnie. W sferze współczesnej kultury dla dzieci od lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku funkcjonują książki obrazkowe i inne ikonoteksty, będące niezwykle idiosynkratycznym gatunkiem sztuki, który za cel stawia sobie uwrażliwienie już najmłodszych odbiorców na kwestie szeroko rozumianych współczesnych kryzysów i nowych wyzwań, z którymi mierzy się nasz świat. Ich dobrodziejstwo pozwala na rozumienie otaczającego świata, zanurzenie w nim, niekiedy także zaangażowanie w możliwą zmianę jego warunków.

Trzon niniejszego tomu stanowią teksty stworzone przez badaczy ikonotekstów, które nie tylko odsłaniają warsztat teoretyczny i metodologiczny (głównie oparty na teoriach krytycznych, postkolonializmie, posthumanizmie, ekokrytyce), ale także znawstwo eksplorowanej tematyki w analizowanych książkach obrazkowych (wojna, ekologia, pandemia, migracje ludności, różnorodność, seksualność, śmierć). Są one otwarciem dyskusji o możliwych (często kontrowersyjnych) przedstawieniach i interpretacjach kryzysów obejmujących świat obecnych we współczesnych książkach obrazkowych dla dzieci. Mamy nadzieję, że staną się inspiracją do wszelkich polemik, wymiany myśli i poglądów. Zapraszamy!